

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐
กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมการขนส่งทางราง

.....

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และพันธกิจ การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง อำนาจหน้าที่ ความเป็นอิสระและความเที่ยงธรรม ขอบเขตการปฏิบัติงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ การประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในของกลุ่มตรวจสอบภายใน กรมการขนส่งทางราง เพื่อใช้เป็นกรอบอ้างอิงและเป็นแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ผู้บริหาร หน่วยรับตรวจ ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและมีความเข้าใจ และยอมรับเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานของกลุ่มตรวจสอบภายใน กรมการขนส่งทางราง เป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๔๗ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔ จึงขอยกเลิกกฎบัตรการตรวจสอบภายใน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ฉบับที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๘ และให้ใช้กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้แทน

๑. คำนิยาม

“การตรวจสอบภายใน” คือ กิจกรรมให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่า และปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐให้ดีขึ้น และจะช่วยให้หน่วยงานของรัฐบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ โดยจำแนกงานตรวจสอบภายใน เป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑) งานบริการให้ความเชื่อมั่น หมายถึง การตรวจสอบหลักฐานต่างๆ อย่างเที่ยงธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งการประเมินผลอย่างอิสระ โดยการปรับปรุงประสิทธิภาพในกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของหน่วยงานของรัฐ เช่น การตรวจสอบงบการเงิน ผลการดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎหลักเกณฑ์และข้อบังคับความมั่นคงปลอดภัยของระบบต่างๆ และการตรวจสอบความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงินการบัญชี เป็นต้น

๒) งานบริการให้คำปรึกษา หมายถึง การบริการให้คำปรึกษาแนะนำ และบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะงาน และขอบเขตของงานจะจัดทำข้อตกลงร่วมกับผู้รับบริการและมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับหน่วยงานของรัฐ โดยการปรับปรุงกระบวนการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมของหน่วยงานของรัฐให้ดีขึ้น เช่น การให้คำปรึกษาแนะนำ ในเรื่องความคล่องตัวในการดำเนินงาน การออกแบบระบบงาน วิธีการต่างๆ ในการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม เป็นต้น

“มาตรฐานการตรวจสอบภายใน” หมายถึง กรอบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในมีผลการปฏิบัติงานเป็นที่น่าเชื่อถือและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

“จริยธรรมการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน” หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนภายใต้กรอบความประพฤติที่ดีงาม ในอันที่จะนำมาซึ่งความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เป็นอิสระ และเปี่ยมด้วยคุณภาพ

“กลุ่มตรวจสอบ ...

“กลุ่มตรวจสอบภายใน” หมายถึง หน่วยงานตรวจสอบภายในที่รับผิดชอบงานตรวจสอบภายในของกรมการขนส่งทางรางตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ

“ผู้ตรวจสอบภายใน” หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากอธิบดีกรมการขนส่งทางรางให้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของกรมการขนส่งทางราง

“หน่วยรับตรวจ” หมายถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานภายในกรมการขนส่งทางราง

๒. วัตถุประสงค์และพันธกิจของกลุ่มตรวจสอบภายใน

กลุ่มตรวจสอบภายในเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการต่อฝ่ายบริหารในการให้ความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของกรมการขนส่งทางรางให้ดีขึ้น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การใช้ย้งงบประมาณมีความคุ้มค่าตามเป้าหมายที่กำหนด รวมทั้งความถูกต้องเชื่อถือได้ของข้อมูลทางการเงิน การบัญชี การพัสดุ และการดำเนินงานตามภารกิจอื่น ๆ ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง ป้องกันข้อผิดพลาด ลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การรั่วไหลด้านการเงินและทรัพย์สินอย่างเป็นระบบ โดยการให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล

๓. การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังฯ

การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของกลุ่มตรวจสอบภายใน กรมการขนส่งทางราง ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งประกอบด้วย

๓.๑ มาตรฐานการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

๓.๒ หลักเกณฑ์ปฏิบัติการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

๓.๓ จรรยาบรรณการตรวจสอบภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ

๓.๔ คู่มือหรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๔. สายการบังคับบัญชา

๔.๑ กลุ่มตรวจสอบภายใน ขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางราง (อขร.)

๔.๒ หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน เป็นผู้เสนอแผนการตรวจสอบประจำปีต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางราง เพื่อพิจารณาอนุมัติ และส่งสำเนาให้กระทรวงเจ้าสังกัดทราบ

๔.๓ หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน เป็นผู้เสนอรายงานผลการตรวจสอบภายในโดยตรงต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางราง

๔.๔ หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน เป็นผู้จัดทำหรือแก้ไขปรับปรุงกฎบัตรของกลุ่มตรวจสอบภายในเสนอต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางราง เพื่อพิจารณาเห็นชอบและเผยแพร่ให้หน่วยรับตรวจทราบ

๕. อำนาจหน้าที่

๕.๑ กลุ่มตรวจสอบภายในมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบและสอบทานการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานในสังกัดกรมการขนส่งทางราง โดยมีอำนาจเข้าถึงข้อมูล เอกสารหลักฐาน บุคลากร ทรัพย์สินต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการสอบถาม การสังเกตการณ์ และการขอคำชี้แจงจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่ตรวจสอบ

๕.๒ ผู้ตรวจสอบ ...

๕.๒ ผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่เป็นเพียงผู้สอบทานการประเมินผลและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับระบบควบคุมภายในของหน่วยรับตรวจ โดยไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน การจัดวางระบบการควบคุมภายในหรือแก้ไขระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจ

๕.๓ ผู้ตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานตรวจสอบ การรายงานผล การเสนอความเห็นในการตรวจสอบ โดยปราศจากการแทรกแซงในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็นในการตรวจสอบของฝ่ายบริหารหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด และไม่ควรเป็นกรรมการในคณะกรรมการใดๆ ของส่วนราชการหรือหน่วยงานในสังกัด อันมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น

๖. หน้าที่ความรับผิดชอบ

หน่วยตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานตรวจสอบภายในเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมของผู้ตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เที่ยงธรรม และรักษาความลับที่ได้จากการปฏิบัติงาน โดยมีความรับผิดชอบดังนี้

๖.๑ กำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงานและการดำเนินงานด้านต่างๆ ของกรมการขนส่งทางราง โดยให้สอดคล้องกับนโยบาย และเป้าหมายของส่วนราชการ

๖.๒ กำหนดกฎบัตรไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เสนอต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางรางเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและเผยแพร่ให้หน่วยรับตรวจทราบ รวมทั้งมีการสอบทานความเหมาะสมของกฎบัตรอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๖.๓ จัดทำและเสนอแผนการตรวจสอบประจำปีต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางรางเพื่อพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายนของปีงบประมาณ โดยพิจารณาจากผลการประเมินความเสี่ยงและข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบ และในกรณีกลุ่มตรวจสอบภายในวางแผนการตรวจสอบที่มีระยะยาวตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไปให้นำมาใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปีด้วย

๖.๔ ดำเนินการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปีที่ได้รับอนุมัติ รวมทั้งการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในตามที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมการขนส่งทางราง ทั้งนี้ งานดังกล่าวต้องไม่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมหรือมีส่วนได้เสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ

๖.๕ รายงานผลการตรวจสอบตามแผนการตรวจสอบประจำปีและตามที่ได้รับมอบหมายต่ออธิบดีกรมการขนส่งทางราง ภายในระยะเวลาอันสมควรหรือไม่เกิน ๒ เดือน นับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จ หากกรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะเสียหายต่อกรมการขนส่งทางราง ให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

๖.๖ ติดตามผลการตรวจสอบ เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ

๖.๗ จัดให้มีการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน และปฏิบัติงานตรวจสอบให้เป็นไปตามมาตรฐาน และคู่มือ/แนวทางการปฏิบัติของกรมบัญชีกลางและคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

๖.๘ ประสานงานกับหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะ ในอันที่จะทำให้ผลการตรวจสอบมีประโยชน์สามารถนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๖.๙ ประสานงานกับหน่วยต่างๆ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบ เช่น ผู้ตรวจสอบภายในระดับกระทรวง กรมบัญชีกลาง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในบรรลุเป้าหมายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๑๐ ปฏิบัติงาน ...

๖.๑๐ ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน ตามที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมการขนส่งทางราง นอกเหนือจากแผนการตรวจสอบภายในที่อนุมัติแล้วได้ตามควรแก่กรณี ทั้งนี้ งานดังกล่าวต้องเป็นงานในหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน และไม่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ

๗. ขอบเขตการปฏิบัติงาน

๗.๑ ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานในหน้าที่ของหน่วยรับตรวจสอบเสนอแนะการปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง

๗.๒ สอบทานระบบการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อกำหนดอื่นของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ตรงตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์และสอดคล้องกับนโยบายของส่วนราชการ

๗.๓ สอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลการดำเนินงาน การเงินและการบัญชี

๗.๔ ตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนและโครงการ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงาน

๗.๕ ตรวจสอบระบบการดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สินของส่วนราชการ ให้มีความเหมาะสมกับประเภทของทรัพย์สินนั้น

๗.๖ ติดตามผลการตรวจสอบ ข้อเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยรับตรวจสอบ เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจสอบเป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ

๗.๗ สอบทานและประเมินผลความเหมาะสมและความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน

๘. การกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล บุคลากร และทรัพย์สินต่าง ๆ

การเข้าถึงข้อมูลที่ได้รับจากการปฏิบัติงานและในการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้บุคคลภายนอกทราบ ต้องได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีกรมการขนส่งทางรางและหรือหลังจากมีการปรึกษากองกฎหมายก่อนตามความเหมาะสม โดยให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นต้น

๙. กรอบความประพฤติที่เกี่ยวข้องกับความเที่ยงธรรมและข้อจำกัดความเป็นอิสระของกลุ่มตรวจสอบภายใน

๙.๑ ความเที่ยงธรรม ผู้ตรวจสอบภายในต้อง

๙.๑.๑ มีทัศนคติที่ไม่ลำเอียงหรือมีอคติในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

๙.๑.๒ ไม่มีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

๙.๑.๓ รักษาคุณภาพในการตรวจสอบภายใน โดยการปฏิบัติตามมาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการอย่างเคร่งครัด

๙.๑.๔ ใช้ดุลยพินิจในการปฏิบัติงานตรวจสอบ ต้องไม่อยู่ภายใต้การชักจูงหรือชักนำของผู้อื่น

๙.๒ ข้อจำกัดของความเป็นอิสระ ผู้ตรวจสอบภายในต้อง

๙.๒.๑ ไม่ประเมินงานที่ตนเคยมีหน้าที่รับผิดชอบมาก่อน

๙.๒.๒ สามารถปฏิบัติงานบริการให้คำปรึกษาในงานที่ตนเคยมีหน้าที่รับผิดชอบมาก่อนด้วยความเที่ยงธรรม

๙.๒.๓ เปิดเผยเหตุหรือข้อจำกัดในอันที่จะทำให้ผู้ตรวจสอบภายในไม่สามารถบริการให้คำปรึกษาได้อย่างเป็นอิสระหรือเที่ยงธรรม ให้กับผู้มอบหมายงานหรือผู้รับบริการทราบก่อนที่จะรับงานนั้น

๙.๒.๔ ไม่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการในคณะกรรมการใดๆ ของกรรมการขนส่งทางราง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการแสดงความเห็น

๑๐. การประกันและการปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายใน

จัดให้มีการประกันและปรับปรุงคุณภาพงานตรวจสอบภายในทั้งภายในและภายนอกตามรูปแบบและวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

๑๑. หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ

๑๑.๑ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบภายใน

๑๑.๒ จัดเตรียมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน รวมถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานให้ครบถ้วน สมบูรณ์ พร้อมทั้งจะตรวจสอบได้

๑๑.๓ จัดทำบัญชีและจัดเก็บเอกสารประกอบรายการบัญชีพร้อมที่จะให้ผู้ตรวจสอบภายในตรวจสอบได้

๑๑.๔ จัดให้มีระบบการเก็บเอกสารในการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและครบถ้วน

๑๑.๕ ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่างๆ พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้แก่ผู้ตรวจสอบภายใน

๑๑.๖ ปฏิบัติตามข้อทักท้วงและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายใน ในเรื่องต่างๆ ที่อธิบดีกรรมการขนส่งทางราง สั่งการให้ปฏิบัติ

๑๑.๗ ปฏิบัติตามข้อสั่งการของหัวหน้าส่วนราชการจากข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบภายใน

กรณีผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจกระทำการโดยจงใจไม่ปฏิบัติหรือละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กล่าวข้างต้น ให้ผู้ตรวจสอบภายในรายงานอธิบดีกรรมการขนส่งทางราง เพื่อพิจารณาสั่งการตามควรแก่กรณี

กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นต้นไป

(นายพิเชฐ คุณาธรรมรักษ์)

อธิบดีกรรมการขนส่งทางราง